

VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Patricia Villgren
**BESKATTNING AV INKOMSTER FRÅN
UTLANDET**

Företagsekonomi och turism
2011

ABSTRAKT

Författare	Patricia Villgren
Lärdomsprovets titel	Beskattning av inkomster från utlandet
År	2011
Språk	svenska
Sidantal	51 + 1 bilaga
Handledare	Anna-Lena Berglund

I detta lärdomsprov kommer jag att undersöka hur man blir beskattad, om man får inkomst från ett annat land än Finland. Samt undersöks hur man blir beskattad om man åker utomlands och arbetar, får pension, dividend eller arv från ett annat land. Jag kommer också att undersöka om dubbelbeskattning uppstår i ovanstående situationer. Ändamålet med arbetet är att få en klar bild över hur beskattningen sker i internationella beskattningssituationer.

Detta lärdomsprov framställs med hjälp av en kvalitativ undersökning. Material har insamlats främst från skattebyrån, skattestyrelsens publikationer. Jag kommer även att intervjua en förening som grundats för återflyttarna, Österbottens återflyttare ry.

Hur man blir beskattad av inkomst från ett annat land, beror på från vilket land inkomsten kommer, har Finland ingått skatteavtal med ifrågavarande land och i så fall hurudant skatteavtal. I sådana situationer där Finland har ingått skatteavtal med ifrågavarande land, uppstår inte dubbelbeskattning. Skatteavtalsländernas dubbelbeskattning undanröjs med endera avräkningsmetoden eller undantagandemetoden.

ABSTRACT

Author	Patricia Villgren
Title	Taxation of income from foreign countries
Year	2011
Language	Swedish
Pages	51 + 1 appendix
Name of supervisor	Anna-Lena Berglund

This purpose of the thesis is to study how people receiving income from other countries than Finland are taxed and more specifically, how taxation, receiving dividends, pensions or inheritance from another country function. A survey will be made to see whether double taxation occurs in the above situations. The purpose of this thesis is to get a clear picture of how taxation takes place in the international tax situations.

The research is done with the help of a qualitative study. Material has been collected mainly from the tax office, tax board publications. In addition, an interview with representatives from an association founded for returnees, Pohjanmaan returnees ry, was conducted.

How to be taxed for income from a foreign country depends on which country you get your income from, if Finland has made a tax agreement with the country in question and what kind of tax agreement has been made. In such situations where Finland has made a tax agreement with the country, double taxation does not occur. Tax agreement States double taxation is eliminated with either the credit method or exemption method.

Keywords tax agreement, credit method and exemption method

INNEHÅLL

ABSTRAKT

ABSTRACT

1 INLEDNING.....	7
1.1 PROBLEMFÖRMULERING, SYFTE OCH AVGRÄNSNING	7
1.2 METODBESKRIVNING	8
2 SKATTSKYLDIGHET I FINLAND	9
2.1 DIREKTA OCH INDIREKTA SKATTER	9
2.2 ALLMÄN OCH BEGRÄNSAD SKATTSKYLDIGHET	10
2.3 SKILLNADER MELLAN KAPITAL- OCH FÖRVÄRVSINKOMST	10
2.4 OLIKA SKEDEN I BESKATTNINGEN	11
3 SKATTEAVTAL OCH UNDANRÖJANDE AV DUBBEL- BESKATTNING	13
3.1 SKATTEAVTAL	13
3.2 NORDISKT SKATTEAVTAL	13
3.3 AVRÄKNINGSMETODEN OCH UNDANTAGSMETODEN	14
3.4 JÄMFÖRELSEEXEMPEL MELLAN AVRÄKNINGSMETODEN OCH UNDANTAGSMETODEN	15
3.5 YRKANDE OM UNDANRÖJANDE AV DUBBELBESKATTNING	16
3.6 SEXMÅNADSREGELN (SKATTEFRIHETSREGELN).....	16
4 ATT ARBETA UTOMLANDS.....	18
4.1 FINSKT FÖRETAG SOM ARBETSGIVARE	18
4.2 UTLÄNSKT FÖRETAG SOM ARBETSGIVARE	19
4.3 SJÄLVSTÄNDIG YRKESUTÖVARE	20
4.4 SKATTEFRIA UTLANDSINKOMSTER.....	21
4.5 NÄR ANSES MAN BO I FINLAND?	21
4.6 INFORMATIONSBYTTA MELLAN MYNDIGHETERNA.....	22
5 FINLANDS PENSIONSSYSTEM.....	24
5.1 BESKATTNING AV FINSK PENSION.....	24

5.2 PENSIONSINKOMSTAVDRAG.....	25
6 PENSION FRÅN UTLANDET.....	28
6.1 RÄTT TILL PENSION FRÅN ANDRA LÄNDER.....	28
6.2 BESKATTNING AV PENSION FRÅN UTLANDET.....	29
6.3 NÄR PENSION FÅS FRÅN SVERIGE TILL FINLAND.....	29
6.4 PENSION FRÅN SVERIGE FÖRE NORDISKA SKATTEAVTALET ÄNDRADES.....	29
6.4.1. Exempel på hur skatten beräknas och dubbelbeskattning undanröjs...	30
6.5 PENSION FRÅN SVERIGE EFTER ATT NORDISKA SKATTEAVTALET ÄNDRADES.	32
6.6 SJUKVÅRDSPREMIE.....	32
6.7 FINLÄNDARE LYFTER FINSK PENSION UTOMLANDS.....	33
6.8 HUR ANSÖKS PENSION FRÅN UTLANDET?	34
6.9 FÖRENINGEN ÖSTERBOTTENS ÅTERFLYTTARE RY.	35
7 BESKATTNING AV DIVIDEND FRÅN UTLANDET	36
7.1 BESKATTNING AV DIVIDEND FRÅN ETT EU LAND ELLER FRÅN ETT SKATTEAVTALS LAND.....	37
7.1.1 Dividend från ett listat bolag.....	37
7.1.2 Dividender från icke-listade bolag.....	38
7.2 DIVIDENDER FRÅN LÄNDER UTANFÖR EU.....	40
8 BESKATTNING AV ARV FRÅN UTLANDET.....	41
8.1 SKYLDIGHET ATT BETALA ARVSSKATT I FINLAND.....	41
8.2 ARVS BESKATTNING.....	43
8.3 NORDISKA ARVS SKATTEAVTAL.....	44
8.4 PROBLEM SOM KAN UPPSTÅ	45
8.5 ALLA LÄNDER HAR INTE ARVS BESKATTNING	45
9 SAMMANFATTNING	46
KÄLLOR	49
BILAGA	

FÖRTECKNING ÖVER TABELLER

Tabell 1. Skatteklass 1 s.43

Tabell 2. Skatteklass 2 s.43

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

Bilaga 1. Lämplighetstest gällande sexmånadsregeln

1 INLEDNING

I detta lärdomsprov har jag valt att skriva om internationell beskattning. Eftersom att internationell beskattning är ett så brett område, har jag tänkt fokusera mig på av att skriva om beskattning av inkomster från utlandet och tar dessutom upp endast beskattning av privat personer. Orsaken till att jag valde just beskattning av privat personer finns det ingen större anledning till, förutom att det skulle vara svårt att avgränsa arbetet om jag skulle ta med om företagsbeskattning, eftersom att det finns flera olika företagsformer.

Saker som kommer att tas upp i arbetet är beskattning av inkomst, dividend och arv från utlandet, och pension som fås från ett annat land. Jag kommer speciellt att fördjupa mig i pension från Sverige. Orsaken till att jag valde att skriva om just dessa ämnen är, att de är ganska aktuella i dagens läge. Människor har blivit mera internationella av sig och vill pröva på saker utanför Finlands gränser, och då uppstår ju oftast frågan: men hur blir man då beskattad? Skall man betala skatt till det land var man arbetar, eller är det Finland som uppbär skatt?

Orsaken till att jag valt att fördjupa mig i beskattning av svenska pensioner som utbetalas till Finland är, att det var mycket vanligt att folk åkte till Sverige och arbetade under 60- och 70-talen när arbetslösheten var hög här i Finland. Detta betyder att det är ganska många återflyttade finländare, som i dagens läge får pension både från Finland och Sverige. Hur dessa pensioner beskattas, är ett ämne som många gånger dyker upp. Min uppfattning är att folk inte riktigt vet hur beskattningen sker, för oftast får man höra många olika åsikter om ämnet och många nämner att de blir dubbelbeskattade.

Jag kommer även i detta arbete att intervjua en förening som grundats i Österbotten och som arbetar för återflyttarnas rättigheter. Föreningen är ganska ny och heter Österbottens återflyttare ry.

1.1 Problemformulering, syfte och avgränsning

I mitt arbete kommer jag att utreda: till vilket land man betalar skatt när man får inkomst, dividend eller arv från utlandet? Uppstår det dubbelbeskattning? Hur

skall man gå till väga när man får inkomst från utlandet? Som jag redan skrev i inledningen så kommer jag att speciellt fördjupa mig i beskattning av pension från Sverige. Syftet är att få reda på hur man beskattas om man åker utomlands och arbetar, eller om man får dividender eller pension från utlandet. Kommer att hålla mig mestadels till Norden och Europa. Klart att andra världsdelar uppkommer i arbetet, men jag kommer att fokusera mig främst i grannländerna. Orsaken till detta är att Finland har samma skatteavtal med nästan alla europeiska länder, medan man med andra länder har ingått skilda skatteavtal för varje enskilt land.

1.2 Metodbeskrivning

Jag kommer att samla in material främst från skattebyrå och dess hemsidor. Orsaken till att jag kommer att använda mig mestadels av skattebyråns information är, att de har sammanställt material var de tar upp det viktigaste inom internationell beskattning. Lagtext är svår att förstå och tolka på rätt sätt, så det skulle vara svårt att bara utgå från lagtext och att hitta det viktigaste därifrån. Men jag kommer även att använda mig av nättjänsten Finlex, där det finns rättsligt material.

Detta lärdomsprov blir en kvalitativ undersökning. Kring detta ämne dök det inte upp några djupare undersökningar, så som att göra någon helt egen undersökning med enkäter eller liknande till en empirisk del. Så det är främst teori som framkommer i detta arbete samt en intervju med föreningen Österbottens återflyttare ry. Jag kommer att intervjua föreningens ordförande Reijo Lievonen. Intervjun kommer att ske med ett frågeformulär som skickas till Reijo Lievonen. Arbetets tillförlitlighet borde bli ganska hög, för att det är nästan bara teori som arbetet baserar sig på och inga egna slutsatser kommer att framgå.

2 SKATTSKYLDIGHET I FINLAND

Staten och övriga offentliga samfund behöver penningmedel, för att finansiera sin verksamhet. Bara en liten del av detta penningbehov kan täckas genom privaträttsliga inkomster så som räntor, dividender, försäljningsvinster och virkesförsäljning m.m. och genom inkomster av böter och konfiskation. För att täcka det resterade penningbehovet så uppbär staten, kommunen och andra offentliga samfund skatter och avgifter. Skatterna används för samfundets allmänna utgifter och kan således inte specificeras till någon bestämd förmån. Skatterna skiljer sig från avgifterna på så sätt, att avgifterna utgör ersättning för anlitanande av en offentlig förmån, t.ex. patientavgifter på allmänna sjukhus, flygfältsavgifter och kommunala hamnavgifter. (Andersson 2006, 1)

Skattskyldiga är i princip alla fysiska och juridiska personer, men dessutom vid många skatter även lösare personsammanslutningar m.m. Skattskyldigheten anknyter sig alltid till ett visst sakförhållande, som kallas skatteobjekt eller skattenorm t.ex. att man vid årsskiftet äger en viss fastighet eller att man fått ett arv eller att man sålt varor i form av rörelse. (Andersson 2006, 3)

2.1 Direkta och indirekta skatter

Skatterna indelas i *direkta* och *indirekta* skatter. De direkta skatternas mål är att slutligt belasta den skattskyldige. Sådana skatter är t.ex. inkomstskatten, kommunalskatten, kyrkoskatten, arbetsgivarens socialskyddsavgift, folkpensions- och sjukförsäkringspremien, skatt på arv och gåva, fastighetsskatten samt lotteriskatten. Med indirekt skatt menas att den skattskyldige överför skatten på någon annan, t.ex. på konsumenten, så att denne slutligen betalar den. Sådana skatter är mervärdesskatten och acciser. I dagens läge kan man inte längre med sträng logisk utgångspunkt acceptera indelningen i direkta och indirekta skatter, för i vissa fall kan man inte vara helt säker på vem skatterna slutligen drabbar. Så numera har man mera frångått denna indelning, men man talar ändå fortfarande mycket om direkta och indirekta skatter. (Andersson 2006; 4-5)

2.2 Allmän och begränsad skattskyldighet

I Finlands lagstiftning uppkommer två typer av skattskyldighet, *allmän* och *begränsad skattskyldighet*. De som är allmänt skattskyldiga i Finland är personer som under skatteåret varit bosatta i Finland, finländska registrerade juridiska personer och sammanslutningar samt dödsbon. Som bosatt i Finland anses man om man har stadigvarande bo och hemvist i Finland, eller om man vistas här över sex månader i följd, varvid tillfällig frånvaro inte anses medföra avbrott i vistelsen. En finsk medborgare anses ändå vara bosatt i Finland även om man inte vistas här över sex månader i följd, tills tre år har förflutit efter utgången av det år under vilket man lämnade landet, om man inte visar att man inte under skatteåret har haft väsentlig anknytning till Finland. Visas inte något annat, anses man efter nämnda tidpunkt inte vara bosatt i Finland. Bosättningen i Finland kan ha varit endast en del av skatteåret, varvid även den allmänna skattskyldigheten gäller endast denna tid. Ett samfund anses vara inhemskt om det har registrerats i Finland eller grundats enligt finländsk lagstiftning. Ett dödsbo anses vara inhemskt om arvlåtaren anses varit bosatt i Finland. De som är allmänt skattskyldiga beskattas i Finland för inkomst som förvärvats från hela världen.

Till begränsat skattskyldiga hör utomlands bosatta utländska medborgare, vars vistelse i Finland inte överstiger sex månader. Till begränsat skattskyldiga hör även finska medborgare som är bosatta utomlands och inte har väsentlig anknytning till Finland, och vilka inte heller på grund av sin arbetsgivare anses vara allmänt skattskyldiga. Om ett samfund är registrerat utomlands men har inkomst från Finland, anses samfundet vara begränsat skattskyldig till Finland. De som är begränsat skattskyldiga betalar endast skatt till Finland på inkomst från Finland och på förmögenhet i Finland. (Andersson 2006, 23-24) (Inkomstskattelagen §11)

2.3 Skillnader mellan kapital- och förvärvsinkomst

Alla beskattningsbara inkomster indelas i *förvärvs- och kapitalinkomster*. Till kapitalinkomster räknas avkastning av egendom, vinst av egendomsöverlåtelse och annan inkomst som kan anses influtit av egendom. Exempel på

kapitalinkomster är ränteinkomster, vissa dividendinkomster, hyresinkomster, vinstandel från placeringsfond, avkastning av livförsäkring och överlåtelsevinst. På kapitalinkomsterna betalas skatt endast till staten. Skattesatsen för kapitalinkomsterna är 28 %. Detta kallas att skatten är proportionell för alla betalar samma skatteprocent oberoende på inkomstens storlek.

Övriga inkomster räknas till förvärvsinkomster. De vanligaste förvärvsinkomsterna är lön och pension. Förvärvsinkomsterna beskattas i statsbeskattningen enligt progressiv inkomstskatteskala. Vid progressiv beskattning växer skattens procentuella andel i takt med inkomsten, vilket leder till att man betalar mera i skatt på en större inkomst. I kommunal- och kyrkobeskattningen beskattas förvärvsinkomsterna enligt kommunal- och kyrkoskatteprocentsatserna. (Andersson 2006, 35) (Handbok i personbeskattning 2010, 23)

2.4 Olika skeden i beskattningen

I beskattningen finns olika skeden, dessa skeden är följande:

- Förskottsuppbörd
- Deklarationsskyldighet
- Verkställande av beskattningen
- Uträknande av den beskattningsbara inkomsten
- Påförande av skatt
- Debitering av skatt
- Skatteuppbörd och redovisning till skattetagare

Förskottsuppbörden verkställs antingen som *förskottsinnehållning* eller *förskottsbetalning*. Förskottsinnehållningen verkställs av prestationernas utbetalare, till exempel arbetsgivare. Förskottsinnehållningen verkställs bland annat på pensions och löneinkomster och på skattepliktiga sociala förmåner.

Förskottsinnehållningen verkställs även på försäljningsinkomster av virke. På dividender som fåtts från offentligt noterade bolag avsedda i 33a § ISL verkställs förskottsinnehållning. På andra dividender verkställs ingen förskottsinnehållning. Förskott uppbärs genom förskottsbetalning bland annat på jordbruks-, rörelse- och yrkesinkomst. Den skattskyldige kan förutom detta på eget initiativ betala förskottskomplettering. Det lönar sig att betala förskottskomplettering t.ex. för överlåtelsevinster, optioner eller nya hyresinkomster, om ingen förskottsskatt har påförts för dessa. För att undvika ränta på kvarskatt, skall man betala förskottskomplettering i god tid. För att undvika ränta för år 2010 skall förskottskompletteringen vara betald senast den 31.1.2011. Förskottskompletteringar betalas till Skatteförvaltningens konto med hjälp av giroblankett som hittas på Skatteförvaltningens hemsida.

När man kommit så långt som till skedet att verkställa beskattningen, så beräknar och debiterar skatteverket de skatter och avgifter som avses i lagen om beskattningsförfarande och ändrar beskattningen vid behov. Efter att skatteverket verkställt beskattningen, sänds debetsedel och en utredning om beskattningen och anvisningar om sökande av ändring till den skattskyldige. Beskattningen av den skattskyldige slutförs vid den tidpunkt som Skattestyrelsen bestämt, men senast den sista oktober följande år. (Handbok i personbeskattning 2010, 25)

3 SKATTEAVTAL OCH UNDANRÖJANDE AV DUBBELBESKATTNING

För att undvika dubbelbeskattning vid internationella situationer finns det stiftad en lag om undanröjande av internationell dubbelbeskattning. I lagen stadgas om undanröjande av internationell dubbelbeskattning av inkomst som förvärvats och förmögenhet som innehas i ett annat land än Finland. Lagen tillämpas på de statliga inkomstskatterna, kommunalskatten, kyrkoskatten och inkomstskatten för samfund. För att dubbelbeskattning inte skall förekomma, så måste den skattskyldige själv skriftligen yrka om avräkning av utländsk skatt hos länskatteverket. (Lag om undanröjande av internationell dubbelbeskattning § 2-7)

3.1 Skatteavtal

Genom ett skatteavtal elimineras internationell dubbelbeskattning av inkomst och förmögenhet och beskattningsrätten på inkomst och förmögenhet fördelas mellan de länder som uppgjort skatteavtal. Finland har uppgjort skatteavtal med över 70 länder. Avtalen kan begränsa skyldigheten att betala skatt i Finland hos både allmänt och begränsat skattskyldiga. I skatteavtalen finns det även bestämmelser för de fall där en person som är allmänt skattskyldig i Finland men även globalt skattskyldig i en annan stat (s.k. dubbelt boende). Genom skatteavtal avgörs då vilken stat som i praktiken får beskatta dubbel boendens globala inkomster. Vanligen ingår Finland skatteavtal endast med sådana länder som använder sig av ett inkomst- och förmögenhetsskattesystem som motsvarar Finlands skattesystem. (Handbok i internationell beskattning 2010, 38) (http://www.vm.fi/vm/sv/10_beskattning/09_finlands_skatteavtal/index.jsp)

3.2 Nordiskt skatteavtal

År 1996 tecknades det ett skatteavtal mellan de Nordiska länderna. I detta avtal bestämdes det att om man arbetar i ett annat nordiskt land och arbetsgivaren är ett företag från arbetsstaten så har detta land alltid rätt att beskatta lönen. Man betalar då ingen skatt till Finland, men om man även får förvärvsinkomst från Finland på samma gång, så inverkar den utländska lönen på skatteprocenten i Finland. Men Finland beskattar undantagsvis från andra nordiska länder erhållna inkomster som

tjänats som sjöman, uppträdande artist, idrottare eller chefsarvode. Trots detta så uppstår inte dubbelbeskattning, för den skatt som betalats i det andra nordiska landet avdras från den finska skatten.

Om arbete utförs i ett annat nordiskt land men arbetsgivaren är från Finland eller ett tredje land, så beskattas denna lön vanligtvis endast i Finland. Men situationen ändras om du vistas i arbetsstaten mer än 183 dagar under 12 efterföljande månader. Om situationen är sådan beskattas lönen i arbetsstaten och påverkar i Finland endast skatteprocenten för övriga förvärvsinkomster. Arbetsstaten har alltid rätt att beskatta lönen om man arbetar som utlyrd arbetstagare, eller om arbetsgivaren har ett fast driftsställe i arbetsstaten, t.ex. ett kontor eller ett bygge under mer än 12 månader.

Om arbete i ett annat nordiskt land överstiger en period på mer än sex månader så att arbetsstaten har beskattningsrätt på lönen, kan man i Finland möjligen tillämpa sexmånadsregeln (närmare beskrivning i nästa stycke) på lönen. Ifall regeln är användbar inverkar lönen från utlandsarbete inte ens på andra inkomsters skatteprocent i Finland. (http://www.vero.fi/default.asp?path=5,40,780&article=6225&domain=VERO_MAIN) (<http://www.nordisketax.net/main.asp?url=files/suo/sve/011.asp&s=1&w=3&m=02>)

3.3 Avräkningsmetoden och undantagandemetoden

Dubbelbeskattningen kan undanröjas med två olika metoder, avräkningsmetoden och undantagandemetoden. Vilken metod som används i olika situationer, finns det närmare bestämmelser om i lagen. I Finland används mest avräkningsmetoden. Undantagandemetoden med progressionsförbehåll används endast om skatteavtalet mellan Finland och den andra staten förutsätter den.

Avräkningsmetoden utgår på att den utländska inkomsten beskattas normalt av Finland, men från skatten avdras den skatt som blivit betald i utlandet. Medan man i undantagandemetoden inte betalar någon skatt på utlandsinkomsten till Finland. Utan inkomster från utlandet inverkar på den skatteprocent som används på inkomsterna i Finland. Alltså inkomsterna från utlandet och Finland räknas

ihop och på denna summa bestäms skatteprocenten för inkomsten i Finland. Från skatterna på den skattskyldiges inkomst dras ändå av en del som motsvarar den från skatt befriande inkomstens andel av den inkomst som hänför sig till förvärvskällan och inkomstslaget (undantagandemetoden med progressionsförbehåll). När den inkomst som förvärvats i den främmande staten beräknas, avdras utgifterna för förvärvandet eller bibehållandet av inkomsten och de räntor som hänför sig till inkomsten, om inte något annat stadgas på annat ställe. (Skatteförvaltningens publikation 293r.10 1.1.2010) (Lag om undanröjande av internationell dubbelbeskattning §2-7)

3.4 Jämförelseexempel mellan avräkningsmetoden och undantagandemetoden

Avräkningsmetoden

Exempel 1: Utlandsinkomsten är 5 000 euro och den utländska skatten 1 000 euro. Den finska skatten på denna inkomst skulle vara 1 300 euro. Den utländska skatten dras av från den finska skatten ($1\,300 - 1\,000 = 300$). Då återstår det ännu 300 euro som skall betalas till Finland.

Beloppet som avräknas från den finska skatten får inte överstiga det skattebelopp som skulle betalas på samma inkomst i Finland (maximivräkning). Den utländska skatten kan överstiga maximivräkningen t.ex. om skattesatsen utomlands är högre än i Finland, om den skattskyldiges beskattningsbara inkomst är mindre i Finland än utomlands eller om inkomsten som hänför sig till den aktuella förvärvskällan visar förlust.

Exempel 2: Utlandsinkomsten är 5 000 euro och den utländska skatten 1 500 euro. Den finska skatten på denna inkomst skulle vara 1 300 euro. Den utländska skatten överstiger den finska skatten med 200 euro, varför avräkningen i Finland är endast 1 300 euro. Det belopp som inte blev avräknat, alltså 200 euro, kan avräknas under de fem följande åren från den skatt som påförs på sådan inkomst från den andra staten som ska klassificeras till samma förvärvskälla eller inkomstslag. Lagstiftningen ändrades i början av år 2010, tidigare kunde den oanvända avräkningen överföras endast till det följande året.

Undantagandemetoden med progressinsförbehåll

Exempel 3: Förvärvsinkomsten från utlandet är 5 000 euro och förvärvsinkomsten från Finland 20 000 euro. Den finska skatten på 20 000 euro skulle vara 30 % och 35 % på 25 000 euro. Finland beskattar endast 20 000 euro men beräknar skatten enligt 35 %, för förvärvsinkomsten från Finland räknas ihop med förvärvsinkomsten från utlandet. (Skatteförvaltningens publikation 293r.10 1.1.2010)

3.5 Yrkande om undanröjande av dubbelbeskattning

När man vill yrka på undanröjande av dubbelbeskattning, så sker detta på skattedeklarationen som lämnas in för skatteåret. Deklareraren skall deklarerera utlandsinkomsten, den utländska skatten, inkomstens typ t.ex. lön eller dividend samt staten där inkomsten förvärvats. Yrkandet på undanröjandet av dubbelbeskattning kan göras även efter verkställandet av beskattningen. Yrkandet handläggs då som rättelseyrkande. Yrkandet om rättelse skall lämnas inom 5 år, räknat från början av året efter att beskattningen har avslutats.

Dubbelbeskattningen kan hindras redan i förskottsuppbörden. Om den skattskyldige bevisar att han måste betala skatt utomlands, kan skattebyrån sänka den förskottsinnehållning/förskottsskatt som i Finland påförts på grund av samma inkomst. Men man skall även i detta fall deklarerera utlandsinkomsten och den utländska skatten på normalt sätt i skattedeklarationen. (Skatteförvaltningens publikation 293r.10 1.1.2010) (http://www.skatt.fi/sv-FI/Personkunder/Sokande_av_andring_i_beskattningen)

3.6 Sexmånadsregeln (Skattefrihetsregeln)

Inkomstskattelagens sexmånadsregel har en stor inverkan på när man jobbar utomlands. Under vissa förutsättningar kan sexmånadsregeln i inkomstskattelagen tillämpas på lön från utlandet. Om följande förutsättningar som följer nedan uppfylls, är lönen skattefri i Finland. Sexmånadsregeln gäller inte lön som tjänats på finskt fartyg eller luftfartyg eller lön som tjänats som

anställd hos ett finskt offentligt samfund. Sexmånadsregeln gäller endast om alla följande villkor uppfylls:

- arbetet i arbetsstaten varar minst sex månader.
- skatteavtalet mellan Finland och arbetsstaten inte förhindrar att lönen beskattas i arbetsstaten
- arbetstagaren vistas inte i Finland mer än i medeltal 6 dagar/månad (Skattestyrelsens publikation 273r.10 1.1.2010)

I vissa länder måste de 183 dagarna (6 månader) sammanträffa under ett och samma kalenderår, medan det i vissa länder räcker med en tidsperiod på 12 månader. Enligt HFD behöver inte start- och slutdatum vara exakt samma, t.ex. 5.11.2009- 4.5.2010 godkänns. Arbetet anses börja på ankomstdagen, men detta betyder att arbetet kan påbörjas utan någon fördröjning. Om arbetet inte påbörjas med det samma så anses arbetet börja på den första arbetsdagen. Den tid som behövs för förberedelser av hemresan räknas till arbetsperioden.

Fast sexmånadsregeln tillämpas och lönen därmed är skattefri i Finland, så måste arbetstagaren oftast betala den försäkrades sjukförsäkringspremie till Finland som 2011 är 1,36 % av den intjänade lönen. Detta betyder att fast sexmånadsregeln gäller så måste utlandsinkomsten deklarerars i Finland. (Skattestyrelsens publikation 273r.10 1.1.2010)

I bilaga 1 i arbetet, finns ett lämplighetstest gällande sexmånadsregeln.

4 ATT ARBETA UTOMLANDS

När man skall börja arbeta utomlands och funderar över till vilken stat man skall betala skatt, måste man först få svar på två frågor, vem betalar lönen, ett Finländskt företag eller ett utländskt företag? Den andra frågan som måste besvaras är hur länge har man tänkt arbeta utomlands?

När man arbetar utomlands måste man alltid lämna in skattedeklaration till Finland om man är allmänt skatteskyldig här. Fast lönen inte alltid beskattas i Finland, så måste man ändå alltid deklarerat till Finland. För beskattning av annan inkomst och förmögenhet hålls i vanliga fall oförändrade under den tid man arbetar utomlands, detta betyder att t.ex. kapitalinkomsterna skall deklarerat och skatterna på dem betalas till Finland. (Skattestyrelsens publikation 273r.10 1.1.2010)

4.1 Finskt företag som arbetsgivare

Om man arbetar utomlands åt ett finskt företag och vistelsen varar högst sex månader, beskattas lönen i Finland, och det land där man arbetar har i allmänhet inte beskattningsrätt på lönen som intjänats under vistelsen där. Men om man vistats i arbetsstaten över 183 dagar och de andra förutsättningarna för sexmånadsregeln uppfylls, har arbetsstaten rätt att beskatta lönen. Men sjukförsäkringspremien måste vanligtvis ändå betalas till Finland. Det är på arbetsgivarens ansvar att verkställa förskottsinnehållning för den försäkrades sjukförsäkringspremie.

Om man inte i början av arbetet kan uppskatta arbetets längd så skall arbetsgivaren verkställa förskottsinnehållning till Finland. Om arbetet fortgår över 6 månader och man betalt förskottsinnehållning till Finland så skall arbetsgivaren eller skattemyndigheten återbetala arbetaren det belopp som innehållits för mycket, men det betyder att arbetet bör ha utförts utanför Norden. De nordiska länderna har ett avtal, som kallas för TREKK-avtalet där det finns bestämmelser om att en förskottsinnehållning som betalats till "fel" stat kan på myndighetsinitiativ överföras till det nordiska land, som har rätt att beskatta

inkomsten. Det är myndigheternas plikt att överföra tillgångarna och därför kan inte förskotts innehållningen återbäras till arbetstagaren.

Om man arbetar utomlands anställd hos ett finskt offentligt samfund (t.ex. staten, kommunen eller försvarsmaktens fredsbevarande styrkor), beskattas lönen i vanliga fall på normalt sätt i Finland. Det är skatteavtalen som vanligtvis hindrar beskattningen i arbetsstaten och därför kan inte sexmånadsregeln tillämpas på dessa löner. (Skattestyrelsens publikation 273r.10 1.1.2010)

Exempel: Ett finländskt företag sänder iväg en arbetare till Italien för tiden 1.1-31.8. Arbetaren vistas under denna tid 20 dagar i Finland. Då arbetarens vistelse i Italien överstiger 183 dagar under kalenderåret, hindrar skatteavtalet inte beskattandet av lönen i Italien. I Finland tillämpas sexmånadersregeln på lönen. (Handbok i internationell beskattning 2010, 45)

4.2 Utländskt företag som arbetsgivare

Om man arbetar utomlands och arbetsgivaren är från arbetsstaten, betalar man nästan alltid skatt till arbetsstaten där man arbetar. Men det finns dock några undantagsfall, arbetsstaten har inte alltid rätt att beskatta lön som man fått från ett offentligt samfund i arbetsstaten. Arbetsstaten har dock inte heller rätt att uppbära skatt för lön som tjänats i en gränskommun i Sverige eller Norge eller lön som tjänats som lärare/forskare i Egypten, Frankrike, Japan, Kina, Marocko, Spanien eller Storbritannien.

Fast man endast betalar skatt till arbetsstaten, så måste man deklarerat lönen i Finland. Beroende på i vilket land man arbetar så måste man kanske även deklarerat i arbetsstaten.

Om man utför arbete som anställd hos en utländsk arbetsgivare som inte är från arbetsstaten, så beror beskattningsstaten på hur länge man arbetar där. Om arbetstiden understiger sex månader så beskattas lönen i Finland. Annars är det arbetsstaten som har beskattningsrätt och dubbelbeskattningen undanröjs i Finland. (Skattestyrelsens publikation 273r.10 1.1.2010)

Exempel: Finländarna A och B tar anställning i Tyskland hos en tysk arbetsgivare. A vistas 8 månader i Tyskland medan B: s vistelse är endast 4 månader. Enligt skatteavtalet har Tyskland rätt att beskatta bådas löner eftersom arbetsgivaren är tysk. I Finland tillämpas sexmånadersregeln på A: s lön. Regeln är inte tillämplig på B: s lön. Skatteavtalet mellan Finland och Tyskland förutsätter att Finland avlägsnar dubbelbeskattningen genom avräkningsmetoden. B: s hela lön beskattas då i Finland. Från den finländska skatten på den i Tyskland förtjänade lönen får B dock avdra den skatt han visar sig ha betalt i Tyskland. (Handbok i internationell beskattning 2010, 45)

4.3 Självständig yrkesutövare

Om man bor i Finland men idkar självständigt yrke utomlands så beskattas och deklarerar denna inkomst alltid i Finland. Det är mycket ovanligt att inkomsten skulle beskattas i landet där man idkar självständigt yrke. Men om detta ändå förekommer så undanröjs dubbelbeskattningen i Finland. Oftast undanröjs dubbelbeskattningen så att den utländska skatten avräknas från den skatt som skall betalas på samma inkomst i Finland. I dessa fall kan inte sexmånadsregeln tillämpas, för det är inte frågan om lön utan yrkesinkomst.

Exempel 1: Den finska E bedriver yrkesverksamhet i Tyskland i 10 månader och bygger stockhus på totalentreprenad. Om den tyska skattemyndigheten anser att det är fråga om ett fast driftställe, har även Tyskland rätt att beskatta inkomsten. Då ska E på sin finska skattedeklaration i punkt tilläggsuppgifter ge en utredning om skatten som betalats i Tyskland och yrka avräkning av skatten.

Exempel 2: En läkare som bor i Finland bedriver sitt yrke självständigt i både Finland och Sverige. Totalinkomsten deklarerar och beskattas i Finland. Om läkaren har betalat skatt på sin verksamhet i Sverige, ska han i sin finska skattedeklaration i punkt tilläggsuppgifter ge en utredning om den svenska skatten och yrka avräkning av skatten. (Skattestyrelsens publikation 273r.10 1.1.2010)

4.4 Skattefria utlandsinkomster

Enligt Finlands interna lagstiftning finns det vissa utlandsinkomster som är skattefria. Följande utlandsinkomster är skattefria:

- Ortstillägg åt personer som tjänstgör inom Finlands utrikesrepresentation och åt andra som är i finska statens tjänst och har placerats utomlands, samt vissa andra ersättningar
- Ortstillägg åt personer som står i arbetsförhållande till Finpro r.f och vissa andra ersättningar under vissa förutsättningar
- Löner och arvoden som Förenta Nationerna eller något av dessa fackorgan betalar för sakkunniguppdrag som har utförts utanför Finland
- Den skattskyldiges och hans familjemedlemmars flytt- och resekostnader, som arbetsgivaren bekostar på grund av arbetet utomlands och sådan sedvanlig tjänstepersonal och utbildning för barn som arbetsgivaren bekostar där under tiden för arbetet utomlands
- Kostnadsersättning för ledamöter i Europaparlamentet
- Vissa kostnadsersättningar till experter eller medlemmar av vissa kommittéer som utbetalas av de Europeiska gemenskaperna
- Utlandsdagtraktamenten, om arbetsresan är till sin karaktär tillfällig
- Lön på vilken sexmånadsregeln kan tillämpas (Handbok i internationell beskattning 2010, 40 och 41)

4.5 När anses man bo i Finland?

När man är bosatt i Finland är man skattskyldig för utlandsinkomster även i Finland. Förutsättningen ovan är att man är fortfarande skattemässigt bosatt i Finland under utlandsarbetet. Detta är det vanliga fallet, men det finns även undantag. Det skattemässiga begreppet *boende* motsvarar inte socialskyddets eller befolkningsdatasystemets begrepp om boende. I beskattningssavseende är man

bosatt i Finland och således allmänt skattskyldig om ens egentliga bo och hemvist är i Finland. Om man är finsk medborgare och börjat arbeta utomlands, men inte har kvar sitt hem i Finland, är man ändå beskattningsmässigt bosatt i Finland om man har väsentliga förbindelser med Finland. Till väsentliga förbindelser räknas t.ex. familjen i Finland, bostaden i Finland, finsk arbetsgivare eller om man omfattas av det finska socialskyddet. Väsentliga förbindelser anses fortsätta under flyttningsåret och de tre påföljande åren om man inte själv t.ex. i skattedeklarationen eller på ansökan om källskattekort visar att förbindelser saknas. Efter det att en finsk medborgare inte längre anses ha väsentliga förbindelser till Finland anses hon/han inte vara skattemässigt bosatt i Finland och då är man endast begränsad skattskyldig till Finland. Då är man inte längre skattskyldig till Finland för den lön man intjänat utomlands, förutsatt att lönen inte betalas av ett finskt offentligt samfund.

När man åkt utomlands från Finland blir man oftast globalt skattskyldig i sin nya hemviststat. Om man då har väsentliga förbindelser med Finland anses man vara dubbelboende. I skatteavtalen förutsätts det i allmänhet att i dubbelboende situationer så skall någondera av staterna avstå från sin rätt att beskatta inkomsterna globalt. Om det visar sig vid tillämpning av skatteavtalet att personens hemviststat är den andra staten och inte Finland så är det Finland som får avstå från att skatta inkomsterna globalt. En sådan lösning kan komma i fråga då man vistas utomlands med sin familj. I en sådan situation kan det då hända att arbetsstaten förutsätter att man även skall deklarerera förmögenhet och sådan inkomst som man fått från en annan stat än från arbetsstaten. Om detta inträffar, begränsar skatteavtalet Finlands beskattningsrätt även i fråga om kapitalinkomster. (Skattestyrelsens publikation 273r.10 1.1.2010)

4.6 Informationsutbyte mellan myndigheterna

I skatteavtalen mellan olika stater uppkommer krav för informationsbyte mellan skattemyndigheterna i de avtalsslutande staterna. Detta betyder att Finlands skattemyndighet får uppgifter om finländarnas utländska inkomster, och på motsvarande sätt så kan även Finland skicka uppgifter till andra stater. Trots myndigheternas möjlighet till informationsutbyte, är även arbetstagaren själv

deklarationsskyldig. Om man i sin utländska arbetsstat försummar sin deklarationsskyldighet, så måste man vid den eventuella efterbeskattningen betala skatterna förhöjda. (Skattestyrelsens publikation 273r.10 1.1.2010)

5 FINLANDS PENSIONSSYSTEM

I Finland har vi två lagstadgade pensionssystem som kompletterar varandra. Dessa två är *folkpensionssystemet* och *arbetspensionssystemet*. Pensionens mission är att trygga vår utkomst när vi blir gamla eller arbetsförmögna, när familjeförsörjaren avlidit eller om vi blir arbetslösa strax före pensionsåldern. Det är folkpensionsanstalten som beviljar och utbetalar folkpensionen, och den tryggar en minimiutkomst när vi inte får någon arbetspension, eller när den är mycket liten. Folkpensionen bekostas av arbetsgivaravgifter och skatter. Arbetspensionen tjänas in genom förvärvsarbete och företagsverksamhet, och dess storlek är beroende på arbetsinkomsten och tiden i arbete. Det är olika arbetspensionsbolag som har hand om arbetspensionen, och en gång per år får man ett pensionsutdrag över intjänad pension. Förutom dessa lagstadgade pensionerna kan man ta frivilliga pensionsförsäkringar. (<http://www.etk.fi/Page.aspx?Section=63134>)

I mars år 2011 infördes en ny pension som kallas för garantipension och som utbetalas av folkpensionsanstalten. Garantipensionen är en ny pension som inte ersätter folkpensionen. Garantipensionen höjer minimipensionen från dryga 500 euro till närmare 700 euro i månaden. Ungefär 10 procent av alla pensionstagare kan räkna med att få garantipension, alltså det betyder närmare 120 000 pensionärer. Garantipensionen är avsedd att trygga utkomsten för i synnerhet dem som har varit arbetsförmögna p.g.a. sjukdom eller handikapp ända från barndomen. Innan Folkpensionsanstalten kan bevilja garantipension skall man ha ansökt om alla andra pensioner som man har rätt till först. Deltidspension, delinvalidpension eller familjepension berättigar dock inte till garantipension. (Mitt i allt, Nakari 3.2010, 7)

5.1 Beskattning av finsk pension

Alla pensioner som inte separat stadgats skattefria är skattepliktig inkomst för mottagaren.

Pensioner som beskattas som förvärvsinkomst är:

- arbetspension

- folkpension
- allmänna familjepensionens barnpension, samt pension till efterlevande make som beviljats på basis av dödsfall som inträffat 1.7.1990 eller senare
- pension som grundar sig på en trafikförsäkring
- på en olycksfallsförsäkring grundande pension i sin helhet, om försäkringshändelsen har inträffat efter 1.1.1982. Pension som grundar sig på en försäkringshändelse som inträffat före 1.1.1982 är skattepliktig till den del det årliga beloppet överskrider 3 400 euro per mottagare
- avträdelse stöd och generationsväxlingspension
- pension som grundar sig på en frivillig individuell pensionsförsäkring som tecknats och vars premier har betalats före 6.5.2004
- pension eller därtill ansluten familjepension (t.ex. konstnärspension) som 1.1.1984 eller senare beviljats för tjänstfull verksamhet. (Skatteförvaltningens publikation 68r.09 1.11.2009)

Pensioner som beskattas som förvärvsinkomst inverkar på mottagarens inkomster och avdrag på beskattningen. Till skillnad från beskattning av lön, så kan man på pension få pensionsinkomstavdrag. På pensionen betalar man ingen arbetspensionsavgift och arbetslöshetsförsäkringspremie, men däremot betalas sjukvårdspremie som år 2011 är 1,19 procent. Frivilliga pensionsförsäkringar beskattas som kapitalinkomst, dvs. med en skatteprocent på 28. (Skatteförvaltningens publikation 68r.09 1.11.2009) ([http://www.vero.fi/sv-FI/Detaljerade_skatteanvisningar/Forskottsuppbord/Arbetstagare/Ovriga_anvisningar/Sjukforsakringspremie_ar_2011\(12832\)](http://www.vero.fi/sv-FI/Detaljerade_skatteanvisningar/Forskottsuppbord/Arbetstagare/Ovriga_anvisningar/Sjukforsakringspremie_ar_2011(12832)))

5.2 Pensionsinkomstavdrag

Med pensionsinkomstavdraget lättar man på beskattningen för pensionstagare med låga inkomster. Pensionsinkomstavdraget görs vid kommunal- och statsbeskattningen från pensionstagarens nettoförvärvsinkomster. Till

nettoförförsvinkomsten räknas pensionsinkomsterna och andra förörsvinkomster där man dragit av utgifterna för inkomstens förörvande. Avdraget minskar vartefter pensionsinkomsten och förörsvinkomsterna ökar.

Pensionsinkomstavdraget vid statsbeskattning var år 2009 högst 12 490 euro eller ett pensionsinkomstbelopp som var mindre än detta. Detta betyder att om nettoförförsvinkomsten var högre än 12 490 euro så minskade pensionsinkomstavdraget med 46 procent på det belopp som översteg 12 490 euro. Om inkomsterna 2009 översteg 39 642,18 euro så beviljades inget avdrag.

Vid kommunalbeskattningen år 2009 var pensionsinkomstavdraget högst 8 130 euro eller ett pensionsbelopp som var mindre än detta. Avdraget minskade med 62 procent av det belopp med vilket nettoförförsvinkomsten översteg det fulla pensionsinkomstavdraget. Inget avdrag beviljades om inkomsterna år 2009 översteg 21 242,90 euro.

Exempel: En pensionärs pensionsinkomst år 2009 uppgick till 13 555,50 euro. Nettoinkomsten som utgör grunden för pensionsinkomstavdraget är lika med pensionsinkomsten eftersom det inte finns andra förörsvinkomster och personen har inga utgifter för inkomstens förörvande.

Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen: Pensionsinkomstavdragets maximibelopp 12 490 euro subtraheras från nettoförförsvinkomsten 13 555,50 euro. Summan av detta blir då 1 065,50 euro, detta belopp som överstiger pensionsinkomstavdragets maximibelopp multipliceras med 46 procent och resultatet utgör det belopp med vilket det fulla pensionsinkomstavdraget minskas, dvs. 490,13 euro. Pensionsinkomstavdraget vid statsbeskattningen blir alltså $(12\,490 - 490,13)$ 11 999,87 euro i detta fall.

Pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen: Från nettoförförsvinkomsten 13 555,50 euro dras av pensionsinkomstavdragets maximibelopp 8 130 euro. Summan av detta blir då 5 425,50 euro som överstiger pensionsinkomstavdragets maximibelopp, och skall då multipliceras med 62 procent och resultatet utgör beloppet med vilket det fulla

pensionsinkomstavdraget minskas, dvs. 3 363,81 euro. Pensionsinkomstavdragets maximibelopp vid kommunalbeskattningen blir alltså $(8\,130 - 3\,363,81) = 4\,766,19$ euro i detta fall. (Skatteförvaltningens publikation 68r.09 1.11.2009)

6 PENSION FRÅN UTLANDET

Det blir allt vanligare för varje år att allt fler finländare arbetar utomlands, och detta betyder ju då att man också förtjänar in pension utomlands. När man är anställd utomlands, kan man ha tjänat in både lagstadgad pension och pension i arbetsgivarens pensionssystem. För att underlätta i tiden när man skall ansöka om pension, lönar det sig att spara alla verifikat över utlandsarbetet.

Speciellt under 1960 och 1970 talen när arbetslösheten var stor i Finland så begav sig massor av människor sig iväg till andra länder för att söka efter arbete. Under dessa år var det brist på arbetskraft i Sverige, så många finländare fick jobb därifrån. Det sägs att under 1960 och 1970 talet så har över 500 000 finländare arbetat endera för en längre eller för en kortare tid i Sverige. Största delen av dessa har återvänt till Finland, och ungefär 200 000 har valt att lämna kvar i Sverige. Nu börjar dessa återflyttare uppnå pensionsåldern och har framför sig att ansöka om pension från både Sverige och Finland. (<http://personal.inet.fi/yhdistys/pohjanmaanpaluumuuttajat/elaketta.htm>)

6.1 Rätt till pension från andra länder

Alla länder som hör till EU/EES har uppgjort ett avtal tillsammans där det uppkommer, att om en medborgare från ett EU/EES tjänat in pension i ett annat EU/EES land, betalas denna pension ut till arbetstagarens land. Detta betyder att om en finländare tjänat in pension i Irland så utbetalas denna pension till honom i Finland, om han är bosatt i Finland. Om en italienare är bosatt i Finland så har han rätt att få utbetald sin pension som han intjänat i t.ex. Frankrike till Finland. Man bör dock komma ihåg att pensioner i varje land beviljas enligt landets egen lagstiftning. Även om en person beviljas invalidpension i Finland är det inte säkert att han beviljas invalidpension i något annat EU/EES-land på samma grunder.

Gällande länder utanför EU/EES har Finland uppgjort avtal om social trygghet med vissa länder. En avsikt med överenskommelserna om social trygghet är att säkerställa att pensioner utbetalas mellan avtalsländerna. Om t.ex. en kanadensare flyttar till Finland betalas hans pension hit, och en finländare som tjänat in

pension i USA och återvänder till Finland får sin pension betald hit. Finland har inte slutit överenskommelse om social trygghet med alla länder. Exempel på länder som Finland inte ingått avtal om social trygghet med är Ryssland och Kina. Pensioner från dessa icke-avtalsländer betalas inte nödvändigtvis till Finland. (<http://www.etk.fi/Page.aspx?Section=42454>)(http://www.etk.fi/sve/service/%C3%B6verenskommelser_om_social_trygghet/1106/%C3%B6verenskommelser_om_social_trygghet)

6.2 Beskattning av pension från utlandet

Oavsett ifrån vilket land man får pension, så skall man alltid deklarerera pensionen i Finland om man är allmänt skatteskyldig här. Oftast är det så att pensionen redan är beskattad utomlands. I vanliga fall så på förs inte då några inkomstskatter i Finland, men höjer däremot på skatteprocenten på förvärvsinkomster som intjänas i Finland. Detta gäller t.ex. så kallade gamla svenska pensioner, mera om detta tas upp senare i arbetet. Pensioner från vissa länder beskattas inte alls i det aktuella landet, i sådana fall beskattas pensionen på normalt sätt i Finland. På pensioner från andra länder tas vanligen ut den försäkrades sjukvårdspremie som år 2009 var 1,45 procent i Finland. (Skatteförvaltningens publikation 68r.09 .2009)

6.3 När pension fås från Sverige till Finland

Hur beskattningen sker på den svenska pensionen beror på från om med när man börjat lyfta svensk pension. För det nordiska skatteavtalet ändrades vid ingången av år 2009. Dessa ändringar som gjordes gäller inte för dem som redan bodde i Finland och fick pension från Sverige den dag då ändringsprotokollet undertecknades 4.4.2008. Så detta betyder att det finns två olika sätt på hur pension från Sverige beskattas, båda dessa sätten kommer att tas upp i detta arbete.(Skatteförvaltningens publikation 272r.10 26.3.2010)

6.4 Pension från Sverige före nordiska skatteavtalet ändrades

I nordiska skatteavtalet före ändringarna vid ingången av 2009 står det att pensionen beskattas endast i den stat från vilken den betalas. Om en finländare får pension från Sverige, så uppbärs det i Sverige 25 % skatt på den del av pensionen som överskrider en viss grunddel. Om pensionären inte får pension eller någon

annan förvärvsinkomst från Finland så inverkar inte pensionen från Sverige på inkomstskatterna i Finland. Men oftast är det ju så att pensionären även får pension från Finland.

Då beskattning av pensionsinkomst från Finland sker, beaktas också pensionen från Sverige. Men detta betyder inte att dubbelbeskattning förekommer, utan i Finland beskattas endast pension som fåtts från Finland, men skatteprocenten beräknas på basis av den totala inkomsten (inkomst från Finland + inkomst från Sverige). Detta betyder att det är undantagandemetoden som tillämpas på pensioner från Sverige före det nordiska skatteavtalet ändrades. Undantagandemetoden kommer att tillämpas på pensioner så länge man bor i Finland utan avbrott.

Genom metoden som beskrivs ovan, så placeras den som får pension från Sverige i likvärdig ställning med de övriga personer som är bosatta i Finland. Resultatet är att man betalar lika mycket inkomstskatter för pensioner som fåtts från Finland som man skulle betala för motsvarande del av sina totala inkomster i ett sådant fall att man skulle få alla sina inkomster bara från Finland. Skattelagarna i Finland och Sverige avviker ifrån varandra lite. För i Sverige är det på så sätt att en pensionsinkomst från Finland inte tas i beaktande då skatteprocenten för personens övriga inkomster räknas ut i Sverige. Det är inte tolkning av skatteavtal, utan det är frågan om att det i Sverige finns intern skattelagstiftning som gör det möjligt att man kan få ett resultat som är lindrigare än skatteavtalet. Motsvarande lagstiftning finns inte i Finland. (Skattestyrelsens publikation 272r.08 1.2.2008)

6.4.1. Exempel på hur skatten beräknas och dubbelbeskattning undanröjs

Lasse och Lisa är båda pensionärer. Lasse får två pensioner från Finland. Den ena är 4 000€/år och den andra 13 000€/år. Skatterna och sjukvårdspremien utgör 20,5 % av inkomsterna. Även Lisa får två pensioner, en från Finland och en från Sverige. Den finska pensionen är 4 000€/år och den svenska 13 000€/år. Av den finska pensionen betalar Lisa 20,5 % i skatt och sjukvårdspremie. Dessutom betalar Lisa sjukvårdspremie även på den svenska pensionen. Lisa beskattas i Sverige endast för beloppet som överskrider grunddelen.

Detta exempel utgår från att grunddelen i Lisas fall är 3 200€. Detta betyder att Lisa beskattas i Sverige på följande sätt:

Hela svenska pensionen minus grunddelen, (13 000€- 3 200€=9 800€) och på detta svar räknas skatten ut. Alltså 9 800€ * 25 % = 2 450€. Detta betyder att Lisa betalar 2 450€ skatt på den svenska pensionen till Sverige.

På följande sätt beräknas skatten för Lisa och Lasse i Finland och såhär undanröjs dubbelbeskattningen:

Lasses beskattning

Inkomsterna tillsammans 17 000€

Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen 7 911€

Pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen 1 207€

Beskattningsbar inkomst vid statsbeskattningen 9 089€

Beskattningsbar inkomst vid kommunalbeskattningen 15 793€

Statens inkomstskatt 0€

Kommunalskatt (19 %) 3 001€

Kyrkoskatt (1,6 %) 253€

Skatter sammanlagt 3 254€

Dessutom betalar Lasse 223€ i sjukvårdspremie (1,41 % * 15 793)

Lisas beskattning

Inkomsterna tillsammans 17 000€

Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen 7 911€

Pensionsinkomstavdrag vid kommunalbeskattningen 1 207€

<i>Beskattningsbar inkomst vid statsbeskattningen</i>	9 089€
<i>Beskattningsbar inkomst vid kommunalbeskattningen</i>	15 793€

Också Lisas inkomstskatter skulle var sammanlagt 3 254€, men från detta belopp avdras den del som hänför sig till den svenska inkomsten. Andelen räknas såhär:

$$\frac{13\,000\text{€} * 3\,254\text{€}}{17\,000\text{€}} = 2\,488\text{€}$$

17 000€

Lisa betalar endast 766€ i skatt till Finland (= 3 254€ – 2 488€)

Dessutom betalar Lisa sjukvårdspremie 223€.

Alltså Lasses inkomstskatter uppgår till 3 254€, medan Lisas inkomstskatter är sammanlagt 3 216€ (766€ till Finland och 2 450€ till Sverige). I detta exempel framgår det klart och tydligt att dubbelbeskattning inte förekommer på pensioner från Sverige. Lisa betalar ju till och med mindre i skatt, även om hon får pension från både Sverige o Finland, fast Lisas och Lasses pensionsinkomster är de samma. (*Skattestyrelsens publikation 272r.08 1.2.2008*)

6.5 Pension från Sverige efter att nordiska skatteavtalet ändrades

Om pensionstagaren flyttat till Finland eller om man börjat få svensk pension efter 4.4.2008, är det avräkningsmetoden som används. Detta betyder alltså att den svenska pensionen beskattas i Finland, men den svenska skatten dras av från den finska skatten. Men avdraget kan inte vara större än den skatt som tas ut på den svenska pensionen i Finland. (*Skatteförvaltningens publikation 272r.10 26.3.2010*)

6.6 Sjukvårdspremie

För personer som bor i Finland debiteras sjukvårdspremie vid beskattningen (1,19% år 2011) . Om man har pensionsinkomster från både Finland och Sverige så tas sjukvårdspremien ut på det sammanlagda beloppet av dessa pensioner. Men premien får dock inte överskrida beloppet av den finska pensionen. Till motsatsen till Finland så tar Sverige inte ut sjukvårdspremie eller socialskyddsavgift på

pensioner. För att täcka kostnader under arbetsåren, har man eventuellt betalat socialskyddsavgift i Sverige under de år man arbetat där. Då man i Finland påför premier för att täcka kostnader under pensionsåren, behöver den som får pension från Sverige inte betala premier två gånger för samma förmåner. (Skatteförvaltningens publikation 272r.10 26.3.2010)

6.7 Finländare lyfter finsk pension utomlands

Hur blir det då i sådana fall om en finländare som förtjänat in pension i Finland flyttar utomlands på äldre dagar, hur sker beskattningen då? Enligt lagstiftningen i Finland så beskattas finska pensioner i Finland fast man bor utomlands. Men det finns ju såklart sällsynta specialfall. Om det redan har gått tre hela år från det då en finsk medborgare flyttade från Finland, eller om pensionstagaren är utländsk medborgare så förhindrar inkomstskattelagen Finland från att beskatta

- a) arbetspension på den privata sektorn, som till största delen grundar sig på arbete som utförts annanstans än i Finland
- b) pension som tjänats in i Finlands utländska beskickning och som börjat efter 1.1.1996, om mottagaren inte är finsk medborgare och var inte det heller under tjänstgöringstiden

Skatten på pensioner som utbetalas till finländare som är bosatta i ett annat land är den samma som om respektive person skulle bo i Finland. Dessa personer har även rätt till pensionsinkomstavdrag och invalidavdrag, samt deklaraions- och beskattningsförfarandet är också samma som i fråga om personer som är bosatta i Finland. (Skatteförvaltningens publikation 270r.09 1.1.2009)

Med Spanien har Finland ingått ett speciellt skatteavtal, där det under vissa förutsättningar helt förhindrar Finland att beskatta pension som förtjänats inom den privata sektorn. Pensioner som förtjänats in via arbete hos staten eller kommunen beskattas i Finland på vanligt vis fast man är bosatt i Spanien. Beskattningsrätten kan i undantagsfall övergå till Spanien om det är fråga om pension som förtjänats i samband med statens eller kommunens affärsverksamhet. Beskattningsrätten övergår helt till Spanien om pensionstagaren blir spansk

medborgare. För att beskattningsrätten skall övergå till Spanien för sådan pension som förtjänats in på den privata sektorn så måste flyttningen vara verklig och permanent. Om pensionstagaren inte längre har ett hem i Finland så uppfylls dessa krav i allmänhet. I situationer där pensionstagaren ännu har kvar en bostad i Finland är svåra. Om en tillräcklig utredning har uppvisats över att flyttningen är verklig, övergår rätten att beskatta en pension från den privata sektorn till Spanien vid den tidpunkt då alla följande villkor uppfylls:

- Pensionstagaren har i Finland hos befolkningsdatamyndigheten gjort en anmälan om varaktig utflyttning.
- Pensionstagaren har en varaktig bostad till sitt förfogande i Spanien.
- Den spanska skattemyndigheten anser att pensionstagaren är i beskattningshänseende bosatt i Spanien.

Exempel: En pensionär meddelade till befolkningsdatamyndigheten att han flyttat till Spanien 1.8.2010. Enligt den spanska skattemyndighetens intyg är pensionären i beskattningshänseende bosatt i Spanien från och med 1.1.2010. Beskattningsrätten övergår till Spanien 1.8.2010. (Skattestyrelsens publikation 271r.08 15.3.2008)

6.8 Hur ansöks pension från utlandet?

När man ansöker om pension från ett annat land så sker detta på samma blankett som när man ansöker om pension i Finland. På ansökningsblanketten antecknar man uppgifterna om utlandsarbetet samt de länder man har arbetat i. För att underlätta handläggningen, skall man bifoga alla handlingar som gäller utlandsarbetet, t.ex. arbetsintyg. När pensionsansökan lämnats in i Finland blir den genast anhängig också i de EU/EES-länder där sökanden har arbetat. Det är pensionsskyddscentralens uppgift att skicka ut ansökan till alla arbetsländerna. I vart och ett av arbetsländerna beviljas pensionen enligt varje lands pensionssystem. Pensionsbeloppet beräknas skilt för varje period som arbetet har pågått och försäkrats i ifrågakommande land. (<http://www.tyoelake.fi/Page.aspx?Section=39753>)

6.9 Föreningen Österbottens återflyttare ry.

I österbotten har det grundats en förening som har registrerats under namnet Österbottens återflyttare ry. Föreningen driver återflyttarnas frågor. Fast föreningen är ganska ny, så har det visat sig vara en ytterst viktig kanal då den verkar vid olika myndigheter. Då ärenden bedrivs vid olika ministerier, är det viktigt att det är en registrerad förening som bedriver ärendet. Ju flera medlemmar desto tyngre tyngd på orden bildas det när olika förslag läggs fram. Vid de ministerie- och ministerieutskottsförhandlingar som föreningen fört, har det kommit fram att de politiska beslutsfattarna inte alls är på det klara om de missförhållanden som finns ute på fältet och om de missförhållanden som orsakas av deras sätt att tolka olika lagar. I den nya skattelagen har man vid förhandlingarna till viss del fått lättnader i återflyttarnas skattebehandling. (<http://personal.inet.fi/yhdistys/pohjanmaanpaluumuuttajat/pohjanma.htm>.)

Föreningen har en egen hemsida under adressen <http://personal.inet.fi/yhdistys/pohjanmaanpaluumuuttajat/pohjanma.htm>. För att få mera information om föreningen kontaktade jag föreningens ordförande Reijo Lievonen, som svarade på några frågor om föreningens verksamhet och åsikter.

Föreningen grundades i Haapajärvi år 1997, det var ungefär 10 återflyttade pensionärer som gjorde grunden till föreningen. Två av grundarna är fortfarande aktiva i föreningen, ordförande Reijo Lievonen och kassören Lauri Viitala. Idag har föreningen en styrelse på 8 styrelsemedlemmar och utöver detta cirka 500 medlemmar, och för tillfället tas inga nya medlemmar. Orsaken till detta är att nya medlemmar tillför nya problem, och dessa processer kan ta upp till flera år vilket tar upp av föreningens arbetskraft. Men man får nog kontakta föreningen och fråga om råd. Så detta betyder att föreningen inte marknadsförs på nått speciellt sätt. En föreningsavgift på 15 euro uppbärs årligen, med dessa pengar finansieras föreningens tidning som utkommer 2 gånger om året. Överlag så har verksamheten ingen finansiering utan styrelsemedlemmarna finansierar föreningen ur egen ficka, så som telefonkostnader.

Orsaken till att föreningen grundades var när de konstaterade att till skillnad från övriga avtalsländer, och i motsats till skatteavtalstexten så beskattade Finland även pensioner som var utbetalda i andra avtalsländer. Föreningen har fått flera gånger igenom deras ändringsförslag, drivet av Europeiska kommissionen. Föreningen anser att de inte blir rättvist behandlade av skatteverket, de anser helt enkelt att de blir dubbelbeskattade. När jag frågade hur föreningen skulle vilja att pensionerna från Sverige skulle beskattas, så var de av den åsikten att pensioner som är intjänade i en annan avtalsstat och som betalas enligt den statens sociallagstiftning skulle endast beskattas i den stat där utbetalningen sker. Föreningen tror att återflyttarna minskar om det inte sker några förändringar i beskattningen av utländska pensioner.

7 BESKATTNING AV DIVIDEND FRÅN UTLANDET

Ett aktiebolag är ett kapitalbolag där aktiekapitalet bildas av de medel som ägarna har placerat i företaget. Aktiekapitalet är indelat i delar som kallas för aktier, och alla aktier har samma värde. Den avkastning man får för en aktie kallas för dividend. Vanligen betalar företagen dividend på våren varje år. Idag är det mycket vanligt med aktier, människor placerar sina pengar i olika företag i förväntan på att öka sitt kapital. Men detta förekommer ju inte bara i Finland, folk köper ju även aktier från andra länder och då får man ju också dividend inkomst på dessa aktier. Hur dessa dividender beskattas kommer att tas upp i detta kapitel. (<http://www.nordea.fi>)

7.1 Beskattning av dividend från ett EU land eller från ett skatteavtalsland

Dividend som fås från ett annat EU-land, eller från ett sådant land som Finland ingått skatteavtal om beskattning av dividend med beskattas på samma sätt som dividender som man fått från ett finskt bolag. Så dessa bestämmelser om beskattning av dividend som följer, gäller för alla EU-länder, Finland medräknat, och sådana länder Finland ingått skatteavtal om beskattning av dividend med.

Dividender beskattas i personbeskattningen på olika sätt beroende på om man fått dividenden från ett offentligt noterat aktiebolag, alltså från ett listat bolag eller från något annat aktiebolag, icke-listat bolag. Av en dividend som man får från ett listat bolag är alltid 70 % skattepliktig kapitalinkomst. Hur en dividend från ett icke-listat bolag beskattas, beror på hur mycket som betalas ut i dividend, om det delas ut i dividend mera eller mindre än 9 % av det matematiska värdet på aktien. (Skatteförvaltningens publikation 50r.10 1.5.2010)

7.1.1 Dividend från ett listat bolag

Med listade bolag avses bolag vilkas aktier är föremål för offentlig handel på Helsingforsbörsen eller på motsvarande sätt på utlandet. Listade bolag är även de bolag, vilkas aktier har på bolagets godkännande eller på ansökan blivit föremål för handel i s.k. multilateral handel inom det europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Av dividender som fås från ett listat bolag är 70 % skattepliktig kapitalinkomst och 30 % skattefri inkomst. Listade bolag verkställer

19 %: s förskottsinnehållning på totalbeloppet av dividenden som utbetalts och redovisar beloppet till skatteverket. I slutlig beskattning är skatteprocenten för den skattepliktiga kapitalinkomstandelen 28 %.

Exempel: Tomas får under ett år 10 000 € i dividend från ett listat bolag. Utgifterna för kapitalinkomstens förvärvande är 110€.

Tomas skattepliktiga dividendinkomst (70 % *10 000€)	= 7 000€
– arvode för egendomsförvaltning 110€, varav avdras självriskandelen 50€	= <u>60€</u>
Beskattningsbar kapitalinkomst	= 6 940€

Skatt på kapitalinkomsten 28€*6 940€	=1 943,20€
- förskottsinnehållning 19%*10 000€	= <u>1 900€</u>
Då lämnar det för Tomas att betala i kvarskatt	=43,20€

(Skatteförvaltningens publikation 50r.10 1.5.2010)

7.1.2 Dividender från icke-listade bolag

Beskattningen av dividend som fås från ett icke-listat bolag beror på, om man delar ut i dividend mera eller mindre än 9 %: s avkastning. Avkastningen beräknas på aktiens matematiska värde. Aktiens matematiska värde räknas ut från bolagets balansräkning av den räkenskapsperioden som utgått under det förra året. Man tar bolagets nettoförmögenhet (tillgångar – skulder) och dividerar det med antalet aktier, då får man aktiens matematiska värde. Om man delar ut i dividend mindre än 9 %, är dividenden helt skattefri inkomst upp till 90 000 euro. Alla dividender som en person fått under ett och samma år från icke-listade bolag räknas ihop och gränsen för dessa är sammanlagt 90 000 euro. Detta betyder att om man har aktier i flera icke-listade bolag, så kan man inte få skattefri dividend upp till 90 000 euro från varje bolag. Till den del som dessa dividender överskrider 90 000 euro är 70 % av dividenden skattepliktig kapitalinkomst och 30 % skattefri inkomst. Om man däremot delar ut i dividend mera än 9 %: s avkastning av det matematiska värde, så är 70 % av den del som överskrider 9 % förvärvsinkomst och 30 %

skattefri inkomst för dividendtagaren. På dividender som delats ut av icke-listade bolag verkställs ingen förskottsinnehållning.

Exempel a) Dividenden understiger 90 000 euro:

Anna äger aktier i ett bolag och det sammanlagda matematiska värdet på aktierna uppgår till 1 500 000€. Under ett år får hon 85 000€ i dividend från detta bolag. Dividenden utgör under 9 % av det matematiska värdet på aktierna ($9 \% * 1\,500\,000\text{€} = 135\,000\text{€}$) och samtidigt under 90 000€, och därför är dividenden i sin helhet en skattefri inkomst för Anna.

b) Dividenden överskrider 90 000 euro:

Sara får dividend från ett bolag till ett belopp av 100 000€. Det sammanlagda matematiska värdet på Saras aktier är 1 500 000€. Dividendbeloppet understiger 9 % av det matematiska värdet på aktierna, och därmed är dividenden skattefri inkomst upp till 90 000€. Av den överstigande delen, som i detta fall är 10 000€, är 70 % skattepliktig kapitalinkomst alltså 7 000€ och 30 % skattefri inkomst, alltså 3 000€. Skatten på den dividend som beskattas som kapitalinkomst är 28 %

c) Dividenden överstiger 9 % av det matematiska värdet:

Frank får 20 000€ i dividender. Det matematiska värdet på aktier han äger är 50 000€. Frank har även löneinkomster. En 9 % avkastning beräknat på det matematiska värdet på 50 000€ är 4 500€. Beloppet utgör till hela beloppet skattefri inkomst för det understiger 90 000€. Av dividenden (15 500) som överskrider den skattefria andelen (4 500€) är

Skattepliktig förvärvsinkomst $70 \% * 15\,500\text{€}$ = 10 850 €

Resten 4 650 euro ($30 \% * 15\,500\text{€}$) är skattefri inkomst

Skatt på förvärvsinkomsten (skatt enligt Franks egen skatteprocent)

t.ex. $37 \% * 10\,850\text{€}$ = 4 014,50€

Frank måste betala i kvarskatt 4 014,50€

(Skatteförvaltningens publikation 50r.10 1.5.2010)

7.2 Dividender från länder utanför EU

Sådana dividender som fås från ett annat land än ett EU land eller från ett land som Finland inte ingått avtal med om beskattning av dividender räknas i Finland i sin helhet till skattepliktiga förvärvsinkomster. Men trots detta förekommer inte dubbelbeskattning p.g.a. avräkningsmetoden. Den inkomstskatt som betalas till ett annat land är i sin helhet avdragbar, även om en del av dividenden skulle vara skattefri i Finland. (Skatteförvaltningens publikation 50r.10 1.5.2010)

8 BESKATTNING AV ARV FRÅN UTLANDET

Internationella dödsbon blir allt vanligare idag. Arv kommer till Finland allt från Australien, och nu när det blir allt vanligare att flytta utomlands så kanske det blir även allt vanligare att få arv från allt exotiskare länder. I Förenta staterna bor hundratusentals människor som har finländska rötter. Även i Sverige finns det hundratusentals utflyttade finländare och i Spanien bor tiotusentals finländare. Men när arv fås från ett annat land än Finland, bör arvtagaren vara beredd på oväntade problem och avgifter.

Beträffande arvsrättslagen i Finland så är det ärvdabalken som är den viktigaste. Om den avlidne varit gift eller i ett registrerat parförhållande så är det även äktenskapslagen som har en stor inverkan i arvs situationer. I utländska arvssituationer krävs mycket mera kunnande än bara finländska ärvdabalken och äktenskapslagen. Internationella arvssituationer avgörs lite från fall till fall. Redan mellan länder som hör till Europeiska unionen skiljer det sig mycket i lagen angående arvs och testamente ärenden. Enligt Finlands lag så gäller i huvudsak dess lands lagstiftning där den avlidne hade sin hemort. (Taloustaito, Lindholm 8.2011, 36)

8.1 Skyldighet att betala arvsskatt i Finland

Skyldighet att betala arvsskatt träder i kraft vid arvlåtarens död. Detta gäller både arvinge och testamentstagare. Arvsskatten beräknas skilt för varje arvinge eller testamentstagare och beloppet bestäms på basis av storleken på arvingens arvslott. Även arvingens eller testamentstagarens släktskapsförhållande till den avlidne inverkar på beloppet på skatten. På arv under 20 000 behöver man inte betala arvsskatt. Arvsskatt betalas inte för normalt bohag som varit i arvlåtarens eller dennes familjs bruk till den del bohagets värde är högst 4 000 euro. Vid arvs beskattning får arvlåtarens make göra ett makeavdrag på 60 000 euro. En arvinge i direkt nedstigande led som inte har fyllt 18 år får ett minderårighetsavdrag på 40 000 euro.

Arvtagarna indelas i två skatteklasser, skatteklass 1 och skatteklass 2. Till skatteklass 1 hör:

- arvlåtarens äkta make
- arvinge i rakt uppstigande eller nedstigande led (barn, barnbarn, förälder, storförälder osv)
- makes arvinge i rakt nedstigande led
- Arvlåtarens trolovade som får ett bidrag som avses i 8 kap. 2 § i ärvdabalken.

Till skatteklass 2 hör andra släktingar samt personer utanför slakten och familjen.

Tabell 1. Skatteklass 1.

Arvets värde	Skatt vid nedre gränsen	Skatteprocent för den överstigande delen
20 000 – 40 000	100	7
40 000 – 60 000	1 500	10
60 000 –	3 500	13

Tabell 2. Skatteklass 2.

Arvets värde	Skatt vid nedre gränsen	Skatteprocent för den överstigande delen
20 000 – 40 000	100	20
40 000 – 60 000	4 100	26

([http://www.skatt.fi/sv/FI/Personkunder/Arv/Beloppet_av_arvsskatt\(15951\)](http://www.skatt.fi/sv/FI/Personkunder/Arv/Beloppet_av_arvsskatt(15951))) (Lag om skatt på arv och gåva § 1-14)

8.2 Arvs beskattning

Arvsskatt skall betalas:

- 1) för egendom som erhållits genom arv eller testamente, om arvlåtaren eller arvingen eller testamentstagaren vid dödstillfället var bosatt i Finland, samt
- 2) för sådan fast egendom i Finland som fåtts genom arv eller testamente samt för aktier eller andelar i samfund vars tillgångar till mer än 50 procent utgörs av fast egendom i Finland.

Arvsskatt för egendom som finns utomlands skall betalas i Finland endast om arvlåtaren eller arvtagaren vid dödstillfället var bosatt i Finland. En person anses enligt arvsskattelagen vara bosatt i Finland om han har sitt egentliga bo och

hemvist här. Begreppet boende är stramare i arvsskattelagen än i den övriga skattelagstiftningen. Enligt lagen om skatt på arv räcker det inte med att enbart vistas i Finland i över 6 månader om man vill anses vara bosatt i Finland.

Om man betalar arvskatt till utlandet avskaffas dubbelbeskattningen. I Finland avräknas till utlandet betald arvskatt, om den inte hänför sig till fast egendom i Finland eller till aktier i ett samfund vars tillgångar till mer än 50 procent utgörs av fast egendom i Finland. Avräkningen får uppgå till högst lika stort belopp av arvskatt som betalats i Finland för motsvarande egendom. Förutsättningarna för skatteavräkning är följande:

- egendomens mottagare bodde i Finland då skatteskyldigheten började
- skatt har betalats till en främmande stat på grund av förvärvet
- för samma egendom fastställs eller har fastställts arvskatt i Finland

Arvs beskattning verkställs vid det områdes skattebyrå där arvlåtaren stadigvarande bodde vid sin bortgång. Skatt som tillfaller en delstat är inte avdragbar. Man skall även komma ihåg att fast det sägs att betald arvskatt till utlandet avräknas i Finland så gäller det inte i alla situationer, för som jag skrev i början så avgörs utländska arvs situationer från fall till fall.

Exempel: Anna bodde i Spanien vid sin bortgång. Annas egendom omfattade lös egendom i Spanien och aktier i ett finskt börsbolag samt en bostadslägenhet i Spanien. Annas ende arvinge dottern Sara är bosatt i Finland. För Sara fastställs arvskatt i Finland för hela arvs andelen. Även i Spanien fastställs skatt för semesterlägenheten. Sara har rätt till avräkning av utländsk skatt, eftersom hon bodde i Finland då Anna dog. (Lag om skatt på arv och gåva § 1-14) ([http://www.vero.fi/svFI/Personkunder/Arv/Arvsbeskattning_i_internationella_situationer\(16124\)\)](http://www.vero.fi/svFI/Personkunder/Arv/Arvsbeskattning_i_internationella_situationer(16124))))

8.3 Nordiska arvs skatteavtal

De nordiska länderna har ingått ett avtal om arvs- och gåvoskatt. Detta avtal har trätt kraft den 19 augusti 1992. Avtalet gäller på arv som fåtts den 19 oktober

1992 eller efter detta. Sverige är inte längre med i avtalet. I avtalet stadgas det att arv beskattas i det nordiska land där arvlåtaren var bosatt vid sin bortgång. Fast egendom eller rörelseegendom som tillhör ett fast driftsställe samt aktielägenheter kan ytterligare också beskattas i det nordiska land, där egendomen finns eller där hemorten för bostadsaktiebolaget är belägen. För att inte dubbelbeskattning skall uppstå så undanröjs den i endera arvlåtarens eller donatorns hemviststat med hjälp av avräkningsmetoden (Finland och Danmark) eller med hjälp av undantagandemetoden (Island och Norge). (Handbok i internationell beskattning 2011, sid 319)

8.4 Problem som kan uppstå

Internationella arvs situationer är oftast svåra och arbetsdryga och problem kan uppstå på grund av många olika saker. Vilken lands lag skall följas? Vad är änkans/änklingens rättigheter? Vem är behörig att mottaga arvet? Är det frågan om lös- eller fast egendom? Om det uppstår arvstvist, i vilket land avgörs tvisten? Alla papper är bra att färdigställa, om det är möjligt, i god tid så att de på bästa möjliga vis är likformiga i alla länder. Bra förarbete och på förhand utrett är redan halva vägen. I skötande av arvssituationer kan lokalkännedom vara guld värt. Fast man teoretiskt har färdighet i utländsk arvs beskattning så är det en helt annan sak i praktiken. (Taloustaito, Lindholm 8.2011, 36)

8.5 Alla länder har inte arvs beskattning

I flera länder som har utvecklad marknadsekonomi har arvs beskattning underlättats de senaste åren och i några länder så har man helt slopat arvs beskattning. Men de flesta EU-länder har dock ännu arvsbeskattning. Exempel på europeiska länder som har slopat arvsbeskattning är Sverige, Österrike och Portugal. Estland och Ryssland är andra närliggande länder som inte har arvsbeskattning. Fast Sverige inte uppbär skatt på arv, så kan Finland enligt Finlands lag uppbära skatt på arv från Sverige. Så om man väntar sig ett större arv från Sverige, så kan det löna sig att flytta till Sverige för att slippa arvsskatt i Finland. (Taloustaito, Lindholm 8.2011, 36)

9 SAMMANFATTNING

Mitt första syfte med detta arbete var, att få reda på hur man blir beskattad om man åker iväg till ett annat land för att arbeta. Jag kom fram till att det inte finns bara ett enda svar till denna fråga. Utan det hur man blir beskattad, beror på i vilket land man utför arbetet, hur länge man arbetat i landet och åt vem man utför arbetet, ett finländskt företag eller ett utländskt företag. Finland har ingått skatteavtal med över 70 länder. Beroende på hurudant skatteavtal Finland har ingått med arbetsstaten, är en avgörande del när man reder ut hur man blir beskattad. En annan sak som inverkar på beskattningen är arbetets varaktighet. Om arbetet varar över sex månader och skatteavtalet mellan Finland och arbetsstaten inte förhindrar att lönen beskattas i arbetsstaten samt om arbetstagaren inte vistas i Finland mer än 6 dagar/månad, så gäller den så kallade sexmånadsregeln som betyder att Finland inte har beskattningsrätt på utland inkomst. Vem man utför arbetet åt har ännu en betydande roll. Om man arbetar utomlands åt ett finskt företag och vistelsen varar högst sex månader så beskattas lönen i Finland, och det land där man arbetar har i allmänhet inte beskattningsrätt på lönen som intjänats under vistelsen där. Men om man vistats i arbetsstaten över 183 dagar och de andra förutsättningarna för sexmånadsregeln uppfylls så har arbetsstaten rätt att beskatta lönen. Om arbetsgivaren är från arbetsstaten, så betalar man nästan alltid skatt till arbetsstaten, men det finns dock några undantagsfall.

Mitt andra syfte var att få reda på hur man blir beskattad om man får dividend från ett annat land. Men denna fråga fick också många svar, för liksom ovan så är det flera saker som inverkar på beskattningen. Dividend som fås från ett annat EU-land eller från ett sådant land som Finland ingått skatteavtal om beskattning av dividend med, beskattas på samma sätt som dividender som man får från ett finskt bolag. Dividender beskattas i personbeskattningen på olika sätt beroende på om man fått dividenden från ett listat bolag eller från icke-listat bolag. Av dividender som fås från ett listat bolag är 70 % skattepliktig kapitalinkomst och 30 % skattefri inkomst. Beskattningen av dividend som fås från ett icke-listat bolag beror på, om man delar ut i dividend mera eller mindre än 9 %: s avkastning.

Sådana dividender som fås från ett annat land än ett EU-land eller från ett land som Finland inte ingått avtal med om beskattning av dividender, räknas i Finland i sin helhet till skattepliktiga förvärvsinkomster.

Mitt tredje syfte var att få reda på hur man blir beskattad för arv från ett annat land. På denna fråga fick jag endast ett klart svar vad beträffar de nordiska länderna. De nordiska länderna, förutom Sverige, har ingått ett avtal om arvs- och gåvoskatt. I avtalet stadgas det att arv beskattas i det nordiska land där arvlåtaren var bosatt vid sin bortgång. Men fast egendom eller rörelseegendom som tillhör ett fast driftsställe samt aktielägenheter kan ytterligare också beskattas i det nordiska land där egendomen finns eller där hemorten för bostadsaktiebolaget är belägen. Men trots detta uppstår inte dubbelbeskattning för den undanröjs endera med avräkningsmetoden eller undantagandemetoden. Hur arv beskattas från andra länder utanför de nordiska länderna, fick jag inget egentligt klart svar, för internationella arvssituationer avgörs lite från fall till fall. Så det är svårt att dra några slutsatser på denna fråga.

Ett av de viktigaste syften med arbetet var att få reda på, om man blir dubbelbeskattad när man får inkomst från ett annat land. Till denna fråga hittade jag bara ett svar, nej, man blir inte dubbelbeskattad om det handlar om ett land som Finland har ingått skatteavtal med. Det finns stiftad en lag om undanröjande av internationell dubbelbeskattning. Det finns två olika metoder som dubbelbeskattningen kan undanröjas med, avräkningsmetoden och undantagandemetoden. I lagen finns det närmare bestämmelser om när vilken metod skall användas. Avräkningsmetoden utgår på att den utländska inkomsten beskattas normalt av Finland, men från skatten avdras den skatt som blivit betald i utlandet. Medan man i undantagandemetoden inte betalar någon skatt på utlandsinkomsten till Finland. Utan inkomster från utlandet inverkar på den skatteprocent som används på inkomsterna i Finland. Man måste själv anhänga om undanröjande av dubbelbeskattning på skattedeklarationen. Men man kan hindra dubbelbeskattningen redan i förskottsuppbörden, om man kan bevisa att man måste betala skatt utomlands, så kan skattebyrån sänka den

förskotts innehållning/förskottskatt som i Finland påförts på grund av samma inkomst.

Länderna som hör till EU/EES har uppgjort ett avtal där det förekommer, att om en medborgare från ett av dessa länder tjänat in pension i ett annat EU/EES land så betalas denna pension ut till arbetstagarens land. Med vissa länder utanför EU/EES har Finland uppgjort avtal om social trygghet med. En avsikt med överenskommelserna om social trygghet är att garantera att pensioner utbetalas mellan avtalsländerna.

I inledningen skrev jag att jag skulle speciellt fördjupa mig i beskattning av pension från Sverige, för idag är det ganska många finländare som får en viss del av sin pension från Sverige. Svenska pensioner beskattas på två olika sätt, beroende på när man börjat lyfta svensk pension är avgörande för hur beskattningen sker. Nordiska skatteavtalet ändrades år 2009, men ändringarna berör inte för dem som redan bodde i Finland och fick pension från Sverige 4.4.2008 när ändringsprotokollet undertecknades. På pensioner från Sverige före nordiska skatteavtalet ändrades används undantagandemetoden och på pensioner efter att avtalet ändrades används avräkningsmetoden.

Vad gäller reliabiliteten så borde den vara ganska hög. För arbetet innehåller ju nästan bara teori så inga egna slutsatser har framkommit. Så detta lärdomsprov borde vara tillförlitligt tills det sker några ändringar i lagen angående internationell beskattning.

Det här arbetet har varit givande och intressant att utföra. Jag tyckte jag fick i stort sätt svar på alla mina frågor. Saker jag lämnade att fundera på var hur allt fungerar i praktiken, är allt så lätt som det låter med alla skatteavtal hit och dit? Men detta är något jag tror att jag får svar på först om jag själv hamnar i en sådan situation att jag får inkomst från ett annat land. Men om så händer, så är det bra att ha detta arbete att se tillbaks på.

KÄLLOR

Tryckta källor

Andersson, Edward (2006). Inledning till skatterätten. Helsinki: Talentum Media

Publikationer

Skatteförvaltningens publikation 50r.10 1.5.2010

Skatteförvaltningens publikation 68r.09 1.11.2009

Skatteförvaltningens publikation 270r.09 1.1.2009

Skattestyrelsens publikation 271r.08 15.3.2008

Skattestyrelsens publikation 272r.08 1.2.2008

Skatteförvaltningens publikation 272r.10 26.3.2010

Skattestyrelsens publikation 273r.10 1.1.2010

Skatteförvaltningens publikation 293r.10 1.1.2010

Handbok i personbeskattning 2010

Handbok i internationellbeskattning 2010

Finlands lag (Finlex)

Inkomstskattelagen §11

Lag om undanröjande av internationell dubbelbeskattning §2-7

Lag om skatt på arv och gåva § 1-14

Elektroniska källor

Finlands pensionssystem. Hänvisat 10. 2010.

<http://www.etk.fi/Page.aspx?Section=63134>

Pensionssystem i olika länder. Hänvisat 10. 2010

<http://www.etk.fi/Page.aspx?Section=42454>

Aktier. Hänvisat 10. 2010.

http://www.nordea.fi/Privatkunder/Besparingar+och+placeringar/R%c3%a5d+om+placeringar/Aktier/730854.html?q=dividend&link=1_3

Nordiskt skatteavtal. Hänvisat 10. 2010.

http://www.vero.fi/default.asp?path=5,40,780&article=6225&domain=VERO_MAIN

Bor du i Finland och arbetar i ett annat nordiskt land för en privat arbetsgivare?

Hänvisat 10.2010.

<http://www.nordisketax.net/main.asp?url=files/suo/sve/011.asp&s=1&w=3&m=02>

Lievonen. R. 2007. Eläkettä ruotsista. Hänvisat 10. 2010.

<http://personal.inet.fi/yhdistys/pohjanmaanpaluumuuttajat/elaketta.htm>

U-blanketten som bilaga till ansökan. Hänvisat 10. 2010

<http://www.tyoelake.fi/Page.aspx?Section=39753>

Finlands skatteavtal. Hänvisat 10. 2010.

http://www.vm.fi/vm/sv/10_beskattning/09_finlands_skatteavtal/index.jsp

Sökande av ändring i beskattningen. Hänvisat 11. 2011

http://www.skatt.fi/sv-FI/Personkunder/Sokande_av_andring_i_beskattningen

Sjukförsäkringspremie år 2011. Hänvisat 11. 2011.

[http://www.vero.fi/svFI/Detaljerade_skatteanvisningar/Forskottsuppbord/Arbetstagar/Ovriga_anvisningar/Sjukforsakringspremie_ar_2011\(12832\)](http://www.vero.fi/svFI/Detaljerade_skatteanvisningar/Forskottsuppbord/Arbetstagar/Ovriga_anvisningar/Sjukforsakringspremie_ar_2011(12832))

Överenskommelser om social trygghet. Hänvisat 11.2011.

http://www.etk.fi/sve/service/%C3%B6verenskommelser_om_social_trygghet/1106/%C3%B6verenskommelser_om_social_trygghet

Arvsbeskattning i internationella situationer. Hänvisat 11.2011.

[http://www.vero.fi/svFI/Personkunder/Arv/Arvsbeskattning_i_internationella_situationer\(16124\)](http://www.vero.fi/svFI/Personkunder/Arv/Arvsbeskattning_i_internationella_situationer(16124))

Artiklar

Nakari, Hilikka. Mitt i allt, FPA:s tidning nr: 3.2010

Lindholm, Tuomo. Taloustaito 08/2011. Kun perintö kulkee yli rajojen.

Intervju

Reijo Lievonen. Österbottens återflyttare ry. 22.11.2010.

Bilaga 1

Lämplighetstest gällande sexmånadsregeln

BILAGA 1

år 2010

Lämplighetstest gällande sexmånadersregeln Sök arbetsstaten och svara på frågorna

Om arbetsstaten har beskattningsrätt, kontakta skattemyndigheten i arbetsstaten för att skattebeloppet och betalningssättet kan bestämmas.

Belgien, Bosnien och Hercegovina, Egypten, Filippinerna, Frankrike, Grekland, Indien, Italien, Japan, Kina, Kroatien, Luxemburg, Malaysia, Marocko, Montenegro, Polen, Portugal, Republiken Korea, Schweiz, Serbien, Spanien, Tanzania, Turkiet, Tyskland, Ungern, Zambia

Argentina, Armenien, Australien, Azerbajdzjan, Barbados, Bermuda, Brasilien, Bulgarien, Danmark, Estland, Förenade Arabemiraten, Georgien, Guernsey, Indonesien, Irland, Island, Isle of Man, Israel, Jersey, Kanada, Kirgizistan, Lettland, Litauen, Makedonien, Malta, Mexico, Moldavien, Nederländerna, Norge, Nya Zeeland*, Pakistan, Rumänien, Ryssland*, Singapore, Slovakien, Slovenien, Sri Lanka, Storbritannien, Sverige, Sydafrika, Thailand, Tjeckien, Ukraina, USA, Uzbekistan, Vietnam, Vitryssland, Österrike

annan stat 1)

Har arbetsstaten beskattningsrätten?

Dvs. vistas du i arbetsstaten i över 183 dagar under kalenderåret eller är arbetsgivaren från arbetsstaten **

nej | ja |

Har arbetsstaten beskattningsrätten?

Dvs. vistas du i arbetsstaten i över 183 dagar under 12 konsekutiva månader* eller är arbetsgivaren från arbetsstaten?***

ja | nej

Är det fråga om en arbetsperiod utomlands som varar minst 6 månader oavbrutet samt under vilken tid du inte vistas i Finland mer än i medeltal 6 dagar i månaden?***

nej | ja

Är det fråga om en arbetsperiod utomlands som varar minst 6 månader oavbrutet samt under vilken tid du inte vistas i Finland mer än i medeltal 6 dagar i månaden?***

nej | ja

Regeln kan inte tillämpas

Vanlig beskattning i Finland

Regeln kan inte tillämpas

Dubbelbeskattning undandöjs.****

Regeln kan tillämpas

På lönen betalas inte inkomstskatter i Finland

Regeln kan inte tillämpas

Vanlig beskattning i Finland. Eventuell skatt i en annan stat 1) avräknas i Finland

Regeln kan tillämpas

På lönen betalas inte inkomstskatter i Finland

*) Ryssland har inte rätt att på basis av vistelsetiden beskatta en lön som intjänats i byggnadsarbete. Beskattningsrätten förutsätter att din finländska arbetsgivare har ett fast driftställe i Ryssland. 183 dagar beräknas i Nya Zeeland per 1.4-31.3.

** Arbetsstaten har inte alltid rätt att beskatta lön som man fått från ett offentligt samfund i arbetsstaten, lön som tjänats i en gränskommun i Sverige eller lön som tjänat som lärare/forskare i Egypten, Frankrike, Japan, Kina, Marocko, Spanien eller Storbritannien. I undantagsfall har arbetsstaten beskattningsrätt eftersom den anställde anses vara en hyrd arbetstagar (ofta t.ex. i byggverksamheten i Norge) eller eftersom lönen hänförs till ett fast driftställe som för den finska arbetsgivaren uppstått i arbetsstaten (t.ex. ett långvarigt bygge i byggverksamheten).

) Också avrese- och ankomstdagarna utgör vistelседagar i Finland. Sexmånadersperioden räknas alltid från avresedagen en månad framåt. *) Dubbelbeskattningen undandöjs så att den utländska skatten avräknas från den skatt som i Finland skall betalas på samma inkomst (avräkningsmetoden). Om arbetsstaten emellertid har rätt att beskatta lön som tjänats i de nordiska länderna, Egypten, Frankrike, Marocko, Portugal eller Spanien, tillämpar Finland vanligen undantagsmetoden. Inkomst beskattas inte i Finland men den höjer skatteprocenten för den övriga förärvsinkomsten.

(Skatteförvaltningens publikation 273r.10 1.1.2010)